

HaKas historie på skolens bibliotek

Generelt

Haderslev Katedralskoles historie er særdeles veldokumenteret i kilder og litteratur. Det skyldes ikke mindst denne mand, **Thomas Otto Achelis**. Han var lærer på skolen både i den tyske og danske tid. Omkring **1930**

ordnede han ene mand Haderslevs omfattende såkaldte "Rådstuearkiv", d.v.s. stort set alt, hvad der var af **utrykte kilder** i byen Haderslevs officielle historie, herunder også latinskolen historie. Alt blev læst og gransket og ordnet og systematiseret. Det meste af, hvad der var om skolen, befinder sig i dag på Rigsarkivets afdeling i Aabenraa. Hvis man har tid og lyst, kan man gå ind på

https://www.sa.dk/daisy/daisy_forside og klikke sig frem. Skriv *Haderslev Katedralskole* i feltet "Arkivskaber eller arkivserie" – så skal du bare se!

Hvad angår de **trykte kilder** til skolens historie, er de ikke mindre omfangsrige. Navnlig henvises til **Olav Christensens** dobbeltartikel i *Haderslev Samfundets Årsskrift* fra hhv. **1948** og **1950**: *Litteratur om Haderslev Katedralskole*. Her kan man bl.a. studere, hvornår de allerældste trykte kilder til skolens historie stammer fra: F.eks. provst **Arend Fischers** tale ved indvielsen i **1734** af den ældste af de nuværende skolebygninger i Haderslev.

Materiale på skolens bibliotek

Meget af, hvad der står på skolens bibliotek om skolens historie, er mere eller mindre tilfældigt og står ikke samlet i én separat "studieafdeling". Af klenodier må navnlig nævnes **skolens årsskrifter fra 1774 til 2006**, der haves komplet (om end det i flere perioder ikke udkom – andre årgange haves nærmest i stakkevis).

Det samme gælder **Haderslev Samfundets Årsskrift 1934-1992**, der er en ren guldgrube til trykte kilder og erindringer vedr. skolens historie – overalt i smukt opsat og let tilgængelig form.

Endelig skal nævnes, at biblioteket råder over mange årgange af **skolens elevblade**, ikke mindst *Vidars Ekko*, der haves stort set komplet fra **1920** til **1967**. Hvis man f.eks. vil vide, hvordan ungdomsoprøret slog igennem på Haderslev Katedralskole i **1950'erne** og **1960'erne**, så er der her guf at hente!

I den såkaldte "bunker" findes **ca. 100 kasser utrykt materiale** fra skolens nyere historie. F.eks. har vi et par gamle karakterbøger fra den tyske tid og fra besættelsestiden under 2. Verdenskrig – unægtelig interessant læsning!

Endelig står der på biblioteket flere bøger, som **skolens lærere** gennem tiderne har fået udgivet gennem tiderne, bl.a. **rektor Mortensens** danske litteraturhistorie.

Interesserede opfordres til at botanisere på **bibliotekets hjemmeside**:

<https://cicero-web.dk/?institution=DK-872780>

Enkelte eksempler

Nogle af de mere kendte eksempler på samlede beskrivelser af skolens historie m.m.:

Rektor **Lorenz Biörnsens** tale i **1759** for provst Peter Wöldike, der var en af dem, der reddede skolen på målstregen

Rektor **C. A. Brauneisers** afhandling fra **1828** *Abriß der Geschichte der Gelehrten Schule zu Hadersleben* – en hovedkilde til skolens ældre historie, ikke mindst årene omkr. **1800**

Skolens reglement fra **1858** – interessant, også når man sammenligner med skolen i dag!

Wilhelm von Brincken: *Skoleminder fra Haderslev Lærde Skole 1863-64* – en fantastisk kilde til begivenhederne på skolen under krigen i **1864**.

Konrektor **Chr. Jessens** sprænglærde artikel fra **1867** *Vorgeschichte der Haderslebener Lateinischen Schule* om skolens oprindelse i senmiddelalderens og reformationstidens Haderslev.

Sophus Stahls afhandling fra **1921** om skolen under den 1. verdenskrig

Årgang **1945** af *Haderslev Samfundets Årsskrift* – med øjenvidneberetninger om skolen under 2. Verdenskrig

Interview med **Poul Schlüter** fra **1946** i elevbladet *Kathedraltidende* – et talende vidnesbyrd både om Schlüter selv og om skolen

Lektor **Magnus Favrholtts** jubilæumsskrift fra 1966: *Haderslev Latinske Skole 1567-1967* – meget grundig og fagligt velunderbygget, men med tydelig national tendens.